

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-1.720.37.2023.AK

Warszawa, 10 listopada 2023 r.

DECYZJA DNR-1/40/2023
informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]

Na podstawie art. 33a ust. 1 pkt 1 w związku z art. 12 ust. 2 oraz art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2021 r. poz. 222), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie nałożenia kary pieniężnej za niewykonanie obowiązku polegającego na niezwłocznym powiadomieniu organu nadzoru o tym, że produkt: „PLU 349034 Kolczyki dziecięce zestaw 12szt.” nie jest bezpieczny, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na przedsiębiorcę PEPCO Poland sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu karę pieniężną w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych 00/100), płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

22 czerwca 2023 r. produkt: „PLU 349034 Kolczyki dziecięce zestaw 12szt.” został notyfikowany przez estoński organ nadzoru rynku do unijnego systemu szybkiej wymiany informacji na temat produktów niebezpiecznych Safety Gate – RAPEX pod numerem A12/01440/23 (EE/03696/23).¹

Z notyfikacji wynika, że produkt stwarza poważne zagrożenie dla zdrowia z powodu zbyt dużej szybkości uwalniania niklu (badania laboratoryjne przeprowadzone na zlecenie estońskiego organu nadzoru wykazały wartość 4,5µg/cm²/tydzień – sprawozdanie z badań nr KL2023/E4092K). Nikiel jest silnym środkiem uczulającym i powoduje reakcje

¹ <https://ec.europa.eu/safety-gate-alerts/screen/webReport/alertDetail/10009572?lang=en>

alergiczne, w przypadku występowania w produktach, które mają bezpośredni i długotrwały kontakt ze skórą.

Na stronie internetowej marki PEPCO pod adresem: https://pepco.pl/wycofane_produkty/plu-349034-kolczyki-dziecięce-zestaw-12szt/, należącej do przedsiębiorcy PEPCO Poland sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, widnieje informacja dla klientów o prowadzonej przez tego przedsiębiorcę akcji wycofania ze sprzedaży produktu: „PLU 349034 Kolczyki dziecięce zestaw 12szt.”, w związku z „niespełnieniem standardów bezpieczeństwa firmy PEPCO”.

Pomimo wiedzy o tym, że ww. produkt nie jest bezpieczny, przedsiębiorca PEPCO Poland sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, który wprowadził go na rynek, nie przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes UOKiK” lub „organ nadzoru”) powiadomienia sporządzonego zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wzoru powiadomienia o produkcie, który nie jest bezpieczny (Dz. U. Nr 80 poz. 649; dalej: „rozporządzenie”). Zaniechanie to stanowi naruszenie obowiązku określonego w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2021 r. poz. 222; dalej: „ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów”). Zgodnie z przywołanym przepisem, producenci i dystrybutorzy, którzy uzyskali informację, że wprowadzony na rynek produkt nie jest bezpieczny, zobowiązani są powiadomić o tym niezwłocznie organ nadzoru.

W związku z powyższym, na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803; dalej jako: „Kodeks postępowania administracyjnego”), Prezes UOKiK pismem z 13 lipca 2023 r. powiadomił przedsiębiorcę PEPCO Poland sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu (dalej jako: „strona postępowania”) o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej za niewykonanie obowiązku określonego w art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. W tym samym piśmie Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania o zajęcie stanowiska w sprawie braku powiadomienia, a także o przekazanie informacji od kiedy oraz ile egzemplarzy produktu zostało wprowadzonych na rynek, ile zostało wycofanych w ramach prowadzonej akcji naprawczej oraz do podania średniej ceny sprzedaży produktu, jak również informacji o otrzymanych skargach konsumenckich lub reklamacjach (ze wskazaniem czego dotyczyły).

Pismem z 18 lipca 2023 r. strona postępowania poinformowała, że niezwłocznie po otrzymaniu informacji o niespełnianiu przez kolczyki wymagań bezpieczeństwa podjęła działania zmierzające do ich wycofania z obrotu, polegające na zablokowaniu sprzedaży produktu we wszystkich sklepach marki PEPCO oraz zablokowaniu produktu w magazynie centralnym marki PEPCO. Strona postępowania wskazała ponadto, że działając w porozumieniu oraz według wytycznych estońskiego organu nadzoru podjęła decyzję o umieszczeniu informacji odnośnie produktu na oficjalnych stronach internetowych wszystkich spółek marki PEPCO, a także w punktach sprzedaży we wszystkich krajach, w których produkty zostały udostępnione. Ta informacja została podana do publicznej wiadomości 26 maja 2023 r., tj. zanim produkty zostały notyfikowane do unijnego systemu szybkiej wymiany informacji na temat produktów niebezpiecznych Safety Gate – RAPEX. Strona postępowania oświadczyła, że w związku z pojawieniem się notyfikacji dotyczącej kolczyków w systemie, nie miała świadomości o konieczności informowania także w osobnym zgłoszeniu Prezesa UOKiK. Do swego pisma strona postępowania dołączyła również formularz powiadomienia o produkcie, z którego wynika, że na rynek Unii Europejskiej (w tym w Polsce) wprowadziła 22 421 egzemplarzy kolczyków, z rynku wycofanych zostało 12 954, a cena jednostkowa brutto to 5 zł.

Pismem z 16 sierpnia 2023 r. Prezes UOKiK wezwał stronę postępowania do przekazania wszelkich dowodów potwierdzających podjęte przez nią działania dotyczące wycofania z rynku niebezpiecznych kolczyków i ich rezultatów, ze wskazaniem kiedy działania te były podjęte. Ponadto organ nadzoru zwrócił się o przekazanie dodatkowych danych w zakresie obrotu produktem.

W piśmie z 30 sierpnia 2023 r. strona postępowania wskazała, że informacja dotycząca wycofania niebezpiecznych kolczyków z obrotu została wysłana 26 maja 2023 r., a wycofane egzemplarze kolczyków zostały zniszczone poprzez uszkodzenie produktu, a następnie wyrzucone, zgodnie z zasadami selektywnej zbiórki odpadów. Strona postępowania wskazała, że zakupiła i wprowadziła do obrotu 59 760 sztuk niebezpiecznych kolczyków od 16 lutego do 26 maja 2023 r. Według oświadczenia strony postępowania liczba kolczyków wprowadzona na polski rynek wyniosła 7 416 sztuk, z czego wycofanych zostało 2 458 sztuk.

Pismem z 8 września 2023 r. Prezes UOKiK wezwał stronę postępowania do przekazania dowodów potwierdzających wycofanie z rynku produktu będącego przedmiotem

postępowania w postaci informacji z poszczególnych sklepów PEPCO, potwierdzających zastosowanie się do komunikatu odnośnie niebezpiecznych kolczyków oraz potwierdzających zniszczenie posiadanych egzemplarzy produktów (ze wskazaniem ich liczby). W tym samym piśmie organ nadzoru poinformował stronę postępowania o uprawnieniach przysługujących jej na mocy art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Odpowiadając na powyższe pismem z 20 września 2023 r., strona postępowania wskazała, że informacja dotycząca wycofania produktu została wysłana do wszystkich sklepów PEPCO 26 maja 2023 r., tj. w tym samym dniu kiedy ukazał się na stronie internetowej przedsiębiorcy komunikat dla konsumentów, informujący o niebezpiecznych kolczykach oraz o możliwości dokonania ich zwrotu. Do swego pisma strona postępowania dołączyła oświadczenia kierowników rejonowych sklepów PEPCO.

Pismem z 13 października 2023 r. organ nadzoru wezwał stronę postępowania do przedstawienia dowodów wskazujących na datę utylizacji produktów będących przedmiotem postępowania, gdyż przekazane oświadczenia kierowników sklepów sieci PEPCO nie zawierają daty zniszczenia tych produktów.

Pismem z 25 października 2023 r. strona postępowania poinformowała, że produkty wycofane ze sprzedaży były utylizowane od 26 maja do 15 września 2023 r. i ponownie zapewniła, że od 26 maja 2023 r. produkt nie był dostępny w sprzedaży.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca PEPCO Poland sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu wprowadził produkt: „PLU 349034 Kolczyki dziecięce zestaw 12szt.” na rynek i jest ich producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z tym przepisem, za producenta uznaje się przedsiębiorcę prowadzącego w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym – działalność polegającą na wytwarzaniu produktu albo każdą inną osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie, bądź do niego dołączając, swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie, a także osobę, która naprawia lub regeneruje produkt. W toku niniejszego postępowania administracyjnego przedsiębiorca przekazał faktury zakupu potwierdzające zakup produktu od chińskiego wytwórcy. Ponadto produkt oferowany jest do

sprzedaży pod marką PEPCO, w związku z czym spełnione zostały przesłanki do uznania przedsiębiorcy PEPCO Poland sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu za producenta w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Wszczęcie postępowania w sprawie nałożenia kary, o której mowa w art. 33a ust. 1 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, jest konsekwencją naruszenia przez stronę postępowania obowiązku niezwłocznego powiadomienia Prezesa UOKiK, że „PLU 349034 Kolczyki dziecięce zestaw 12szt.”, wprowadzone przez nią na rynek, nie są bezpieczne. Zaniechanie strony postępowania jest naruszeniem art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, który stanowi, że producent i dystrybutor, którzy uzyskali informację, iż wprowadzony na rynek produkt nie jest bezpieczny, są zobowiązani powiadomić o tym niezwłocznie organ nadzoru.

Zgodnie z art. 33a ust. 1 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, organ nadzoru może, w drodze decyzji, nałożyć na producenta lub dystrybutora karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł za niewykonanie obowiązku określonego w art. 12 ust. 2 powyższej ustawy.

Przedmiotem niniejszego postępowania administracyjnego było zatem wyjaśnienie i ustalenie okoliczności niepowiadomienia przez przedsiębiorcę PEPCO Poland sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu Prezesa UOKiK, o tym, że „PLU 349034 Kolczyki dziecięce zestaw 12szt.” nie są bezpieczne.

Należy zauważyć, że art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów wdraża art. 5 ust. 3 dyrektywy 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów. (Dz. Urz. UE L 11, 15.01.2002 r., str. 4–17), zgodnie z którym: *„W przypadku gdy producenci i dystrybutorzy, na podstawie posiadanych informacji i wiedzy zawodowej, wiedzą bądź powinni wiedzieć, że produkt, który wprowadzili na rynek, stanowi zagrożenie dla konsumenta, które jest nie do pogodzenia z ogólnym wymogiem bezpieczeństwa, zobowiązani są oni do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie właściwych władz Państwa Członkowskiego, stosownie do warunków ustanowionych w załączniku I, w szczególności podając szczegóły działania, jakie zostało podjęte celem zapobieżenia zagrożeniu konsumenta. Zgodnie z procedurą określoną w art. 15 ust. 3, Komisja dostosowuje szczegółowe wymogi związane z obowiązkiem udzielania informacji ustanowionej w załączniku I.”*

Zatem sama procedura oraz zakres obowiązków zostały określone w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2019/417 z dnia 8 listopada 2018 r. ustanawiającej wytyczne dotyczące zarządzania unijnym systemem szybkiej informacji „RAPEX” utworzonym na mocy art. 12 dyrektywy 2001/95/WE w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów oraz funkcjonującym w jego ramach systemem zgłoszeń (Dz. Urz. UE L 73 z 15.03.2019 r., str. 121; dalej: „decyzja wykonawcza”).

W punkcie 3.3.1 decyzji wykonawczej określono, że podmioty gospodarcze nie są bezpośrednio zaangażowane w przekazywanie zgłoszeń w aplikacji RAPEX, natomiast w przypadku produktu stwarzającego zagrożenie informują niezwłocznie właściwe organy we wszystkich państwach członkowskich, w których został on udostępniony. Na gruncie prawa polskiego szczegółowe regulacje odnoszące się do realizacji tego obowiązku zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2005 r. w sprawie wzoru powiadomienia o produkcie, który nie jest bezpieczny, wydane na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Celem procedury zgłoszeniowej jest umożliwienie właściwym władzom monitorowanie, czy przedsiębiorcy odpowiedzialni za bezpieczeństwo produktów podjęli odpowiednie środki w celu uniknięcia zagrożeń, jakie niesie ze sobą produkt już wprowadzony na rynek, a w miarę potrzeby – nakazywanie im dodatkowych środków zapobiegawczych. W związku z tym, organy nadzoru rynku muszą otrzymywać odpowiednie informacje umożliwiające im dokonanie oceny, czy dany podmiot gospodarczy podjął wystarczające środki odnośnie niebezpiecznego produktu. Należy zauważyć, że ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów uprawnia władze do żądania dodatkowych informacji, gdyby uznały one, iż nie są w stanie ocenić, czy przedsiębiorca podjął wystarczające środki w odniesieniu do niebezpiecznego produktu.

Zasadą jest konieczność niezwłocznego powiadomienia Prezesa UOKiK o tym, że wprowadzony na rynek produkt nie jest bezpieczny, co wynika wprost z treści art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Wyjątki od tej zasady ustawodawca określił w § 3 rozporządzenia, wskazując przypadki wyłączające ten obowiązek.

W toku niniejszego postępowania administracyjnego przedsiębiorca PEPCO Poland sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu oświadczył, że informacja do wszystkich sklepów sieci PEPCO o konieczności wstrzymania sprzedaży niebezpiecznych kolczyków oraz do konsumentów poprzez stronę internetową została wysłana 26 maja 2023 r. Ponadto przekazał

oświadczenia kierowników sklepów potwierdzające zniszczenie wszystkich posiadanych egzemplarzy tego produktu poprzez uszkodzenie, a następnie utylizację produktu (datowane na 18 i 19 września 2023 r.). Zgodnie z oświadczeniem strony postępowania, utylizacja produktów trwała do 15 września 2023 r., jednak produkty nie były w tym czasie dostępne dla konsumentów. Strona podkreśliła również, że zablokowanie sprzedaży kolczyków nastąpiło przed notyfikowaniem w unijnym systemie szybkiej wymiany informacji na temat produktów niebezpiecznych Safety Gate – RAPEX.

Opierając się na przedstawionych przez stronę postępowania dowodach, Prezes UOKiK ustalił, że naruszyła ona art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, bowiem niezwłocznie po uzyskaniu informacji o prawdopodobieństwie niespełniania wymagań bezpieczeństwa przez kolczyki, nie powiadomiła polskiego organu nadzoru (Prezesowi UOKiK), do czego była zobligowana przepisami ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktu. Fakt ten jest bezsporny i nie został zanegowany przez stronę postępowania. Informację o tym, że kolczyki nie są bezpieczne, strona postępowania przekazała dopiero w toku niniejszego postępowania. Swoje zaniechanie tłumaczyła brakiem wiedzy o konieczności powiadomienia Prezesa UOKiK o produkcie niebezpiecznym, zwłaszcza, że 22 czerwca 2023 r. zgłoszenie dotyczące niebezpiecznych kolczyków pojawiło się w systemie Safety Gate – RAPEX.

Zgodnie z art. 33a ust. 1 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za niewykonanie obowiązku określonego w art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów Prezes UOKiK może nałożyć na producenta lub dystrybutora karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł. Kary pieniężne nakładane przez Prezesa UOKiK na tej podstawie mają charakter fakultatywny. Nakładanie ich – względnie samo zagrożenie nimi – stanowi istotny instrument, który ma na celu przyczynienie się do przestrzegania przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przez podmioty. Kara pieniężna nakładana przez organ nadzoru ma charakter represyjno-wychowawczy i jest nakładana oraz wykonywana w celu zachowania, a także przestrzegania obowiązującego porządku prawnego. Ma ona na celu prewencję, tj. zapobieganie w przyszłości tego rodzaju naruszeniom ustawy, jak również represję, czyli powinna stanowić odczuwalną dolegliwość za jej naruszenie.

Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców.

Art. 33a ust. 1 pkt 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązku. Zatem przy ustalaniu wysokości kary organ nadzoru uwzględnił w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia przez stronę postępowania obowiązku wynikającego z art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. W świetle tego przepisu, jeżeli przedsiębiorca (zarówno producent, jak i dystrybutor) odkryje, że którykolwiek spośród oferowanych przez niego produktów nie jest bezpieczny, musi niezwłocznie powiadomić o tym Prezesa UOKiK. Ponadto taki przedsiębiorca musi podjąć działania, aby zapobiec szkodom, jakie może wyrządzić niebezpieczny produkt. Ma to zasadnicze znaczenie dla ochrony zdrowia, a nawet życia konsumentów, którzy są w posiadaniu takiego produktu, a na skutek niedopełnienia przez przedsiębiorcę obowiązku określonego w art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów – pozostają w nieświadomości co do zagrożenia stwarzanego przez dany produkt.

Prezes UOKiK jest organem sprawującym nadzór nad ogólnym bezpieczeństwem produktów w zakresie określonym ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów (art. 13 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów). W ramach tego nadzoru Prezes UOKiK m.in. gromadzi informacje dotyczące bezpieczeństwa produktów i powiadomienia przedsiębiorców o produktach niebezpiecznych. Poinformowanie o tym, że wprowadzony na rynek produkt nie jest bezpieczny, stanowi ustawowy obowiązek producentów i dystrybutorów (art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów), a jego dopełnienie przez te podmioty daje organowi nadzoru możliwość monitorowania procesu wycofywania produktu z rynku i ewentualne korygowanie działań przedsiębiorcy do czasu jego skutecznego zakończenia.

Niniejsze postępowanie dotyczy naruszenia obowiązku informacyjnego, ale należy zauważyć, że obowiązek ten dotyczy produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, stwarzającego poważne zagrożenie dla zdrowia konsumentów. Niepowiadomienie Prezesa UOKiK przez stronę postępowania, która jest odpowiedzialna za ten produkt, uniemożliwiło organowi nadzoru stałe monitorowanie działań strony, podejmowanych w celu wycofania z rynku produktu niebezpiecznego. Warto również podkreślić, że niezwłoczne otrzymanie informacji o produkcie niebezpiecznym pozwala Prezesowi UOKiK na szybkie zamieszczenie stosownego komunikatu na stronie internetowej Urzędu, a tym samym dotarcie do większej liczby potencjalnych użytkowników takich produktów.

Należy również zauważyć, że argument o zablokowaniu sprzedaży przed pojawieniem się notyfikacji w systemie Safety Gate – RAPEX nie stanowi okoliczności wyłączającej obowiązek powiadomienia Prezesa UOKiK o produkcie, który nie jest bezpieczny oraz nie przesądza o tym, że działania strony postępowania były podjęte niezwłocznie po powzięciu informacji o tym, że wprowadzane przez nią na rynek kolczyki nie są bezpieczne.

Jako okoliczność obciążającą Prezes UOKiK potraktował fakt, że użytkowanie kwestionowanych kolczyków stwarza poważne ryzyko dla zdrowia konsumentów. Nikiel jest bowiem środkiem silnie uczulającym, który powoduje reakcje alergiczne w przypadku bezpośredniego i długotrwałego kontaktu ze skórą. Ponadto u konsumentów pozostaje wciąż bardzo duża liczba niebezpiecznych kolczyków (9 467 sztuk), a zatem nadal są oni narażeni na zagrożenie stwarzane przez ten produkt. Z dokumentacji przekazanej przez stronę postępowania wynika bowiem, że produkty wycofane z rynku i zniszczone, to produkty znajdujące się w jej sklepach, a nie zwrócone przez konsumentów. Należy ponadto zauważyć, że produkt był przeznaczony dla dzieci (napis na etykiecie „Pepco girls”), które stanowią kategorię szczególnie chronioną przez ustawę o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Dodatkowo, kolczyki są produktem używanym przez wiele lat, często przez kilku użytkowników, co poszerza zakres osób narażonych na zagrożenie stwarzane przez ten produkt.

W postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów kryterium pomocniczym przy określeniu wysokości kary pieniężnej stanowi wysokość korzyści majątkowej osiągniętej przez stronę postępowania ze sprzedaży produktów będących jego przedmiotem. Korzyść osiągniętą ze sprzedaży stanowi iloczyn sprzedanych produktów, które nie spełniają wymagań bezpieczeństwa i średniej ceny sprzedaży uzyskanej przez stronę postępowania. Przy ustalaniu ceny sprzedaży jednej sztuki produktu Prezes UOKiK oparł się na informacji wskazanej na etykiecie dołączonej do produktu, z której wynika, że cena w polskich sklepach wyniosła 4 zł (strona nie wskazała bowiem średniej ceny netto; podała jedynie cenę brutto – 5 zł). Zgodnie z danymi przekazanymi przez stronę postępowania, liczba egzemplarzy kolczyków wprowadzonych na rynek wyniosła 59 760 sztuk. Zgodnie z danymi przedstawionymi przez stronę postępowania, na rynek Unii Europejskiej wprowadzono 22 421 egzemplarzy kolczyków, a wycofano – 12 954 sztuki. Ustalona w powyższy sposób korzyść majątkowa ze sprzedaży 9 467 sztuk (uwzględniając liczbę produktów wycofanych ze sprzedaży) wyniosła 29 395 zł.

Okoliczność, że aż 9 467 sztuk produktu zostało sprzedanych i pozostają w użytkowaniu konsumentów, narażając ich na ryzyko związane z utratą zdrowia, organ potraktował jako okoliczność obciążającą stronę postępowania.

Wymierzając karę pieniężną Prezes UOKiK uwzględnił wagę naruszenia przez stronę postępowania przepisu art. 12 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy). Nie powinno więc ulegać wątpliwości, że od osoby prowadzącej działalność gospodarczą w określonej dziedzinie należy oczekiwać znajomości przepisów prawnych regulujących tę działalność, w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (*vide* wyrok NSA OZ w Gdańsku z 29 listopada 2000 r., I SA/Gd 1185/98). Nałożoną na stronę postępowania karę pieniężną Prezes UOKiK uznał za adekwatną do stwierdzonego naruszenia i spełniającą swój skutek prewencyjny. Powinna ona skłonić przedsiębiorcę do nienaruszania już więcej przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

Ponieważ przesłanki odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej nie zostały uregulowane w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z art. 189f § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszenia prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Przesłanka przewidziana przepisem określonym w art. 189f § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego odwołuje się do dwóch warunków, które muszą być spełnione łącznie. Po pierwsze, waga naruszenia prawa musi być znikoma, a po drugie, strona musi zaprzestać naruszenia prawa najpóźniej w toku postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej. Powołując się na prezentowane w doktrynie stanowisko („Nowe instytucje” [xxx] 2017, wyd. 1, Legalis), przez wagę naruszenia prawa należy rozumieć istotność, skalę skutków społeczno-gospodarczych, które zostały przez nie wywołane, oraz znaczenie naruszonego obowiązku administracyjnoprawnego z punktu widzenia systemu prawa; działalności, na której regulację prawną się on składa; oraz dóbr, których ochronie służy. O tym więc, że waga naruszenia prawa jest znikoma będzie można

powiedzieć wówczas, gdy wywołane przez nie skutki są niewielkie, czyli dotknęły małej liczby podmiotów i nie zaburzyły przebiegu procesów społeczno-gospodarczych, a jednocześnie – nie wiązało się ono z unicestwieniem lub znaczną ingerencją w dobro chronione daną sankcją i nie miało istotnego wpływu na całościową ocenę zgodności z prawem działalności, której częścią regulacji jest złamany obowiązek administracyjnoprawny.

W niniejszej sprawie Prezes UOKiK uznał, że przesłanka znikomej wagi naruszenia prawa nie znajduje zastosowania. Ze względu na bardzo dużą liczbę produktów, które mogą być wciąż użytkowane przez konsumentów (9 467 sztuk), krąg osób narażonych na zagrożenie związane z produktem jest szeroki. Co istotne, strona postępowania posiadała wiedzę, że produkt nie spełnia wymagań bezpieczeństwa, a mimo to nie powiadomiła o tym fakcie Prezesa UOKiK. Dopiero na skutek wszczętego postępowania administracyjnego przekazała Prezesowi UOKiK informację o produkcie niebezpiecznym. Swoje zaniechanie strona tłumaczyła brakiem wiedzy o istnieniu obowiązku powiadomienia, jednak w opinii Prezesa UOKiK nie stanowi to usprawiedliwienia dla niedopełnienia ustawowego obowiązku w powyższym zakresie. Strona posiadała informację o zagrożeniu stwarzanym przez kolczyki, ponieważ kontrola estońskiego organu nadzoru miała miejsce w jednym ze sklepów sieci PEPCO, a ponadto strona zablokowała sprzedaż kolczyków w swoich sklepach w maju 2023 r. Poza tym, należy zauważyć, że strona postępowania jest profesjonalistą, od lat działającym na rynku i powinna znać przepisy prawa związane z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą.

Mając na uwadze powyższe okoliczności oraz zagrożenie dla użytkowników płynące z użytkowania produktu, który nie jest bezpieczny, stwierdzić należy, waga naruszenia prawa nie może zostać oceniona jako znikoma. Strona postępowania uniemożliwiła bowiem organowi monitorowanie i nadzór nad prawidłowością procesu eliminacji zagrożeń stwarzanych przez produkt od jego rozpoczęcia, a zatem przyczyniła się w sposób istotny do opóźnienia realizacji ustawowych zadań organu.

W niniejszej sprawie Prezes UOKiK uznał, że co prawda strona postępowania zaprzestała naruszenia prawa poprzez przekazanie w toku postępowania organowi nadzoru informacji o produkcie niebezpiecznym, jednakże drugi warunek – przesłanka znikomej wagi naruszenia prawa nie została w tej sprawie spełniona.

Skoro warunki z przesłanki wskazanej w art. 189f § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego muszą być spełnione łącznie, a warunek znikomości, jak zostało to wykazane powyżej, nie zachodzi, zatem odstąpienie na podstawie tej przesłanki od nakładania kary i poprzestanie na pouczeniu, nie jest możliwe.

Odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej na podstawie art. 189 f § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego również nie jest możliwe, ponieważ Prezes UOKiK nie dysponuje wiedzą na temat uprzedniego nałożenia na stronę postępowania prawomocną decyzją administracyjnej kary pieniężnej za to samo zachowanie przez inny uprawniony organ administracji publicznej, strona postępowania również nie informowała organu o takiej okoliczności.

Ostatnia z przesłanek odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu została sformułowana w art. 189f § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z § 2 tego przepisu i wiąże się z wydaniem postanowienia. Należy podkreślić, że w toku postępowania Prezes UOKiK nie wydał postanowienia na podstawie art. 189f § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, a więc na podstawie tej przesłanki nie mogło dojść do odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego oraz niezastnienia przesłanek obligujących organ do odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu, organ nadzoru uznał za celowe wymierzenie kary pieniężnej w wysokości 5 000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych 00/100), która w okolicznościach niniejszej sprawy spełni swój skutek prewencyjno-represyjny oraz skłoni przedsiębiorcę do nienaruszania w przyszłości przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 i 7 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

- 1) Na podstawie art. 127 § 3 oraz art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, strona postępowania może w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
- 2) Na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 w związku z art. 3 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, 1705 i 1860) strona postępowania może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, bez skorzystania z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku skorzystania z ww. uprawnienia, zgodnie z art. 233 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), strona postępowania zobowiązana jest uiścić wpis stały, który wynosi 200 zł.
- 3) Zgodnie z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wpis uiszcza się gotówką do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na rachunek bankowy tego Sądu, wskazując tytuł wpłaty oraz rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany.
- 4) Na podstawie art. 243 § 1 w związku z art. 244 § 1, art. 245 § 1 i art. 246 § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, stronie postępowania składającej skargę na decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przysługuje możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy w zakresie całkowitym lub częściowym, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania sądownoadministracyjnego lub w jego toku, polegającego na zwolnieniu od kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek ten wolny

jest od opłat sądowych. Wymogi formalne wniosku określone zostały w art. 252 § 1 i § 2 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

- 5) Na podstawie art. 127a § 1 i § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona postępowania może zrzec się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wobec Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Nadzoru Rynku
Katarzyna Bednarz
/podpis elektroniczny/

Otrzymuje:
[xxx]